

Evropsky významná lokalita

STRÁNSKÁ SKÁLA

Tato publikace byla vydána v rámci projektu „Ochrana prioritních stanovišť travních porostů Jihomoravského kraje“, který je financován z programu LIFE Evropské unie, za podpory Ministerstva životního prostředí ČR.

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

ČESKÝ SVAZ
OCHRÁNCŮ
PŘÍRODY

BOTANICKÝ
ÚSTAV AV ČR
v.v.i.

Kaprálov
mlýn

Projekt s názvem „**Ochrana prioritních stanovišť travních porostů Jihomoravského kraje**“ realizuje Základní organizace Českého svazu ochránců přírody ONYX spolu s těmito partnery: Botanický ústav Akademie věd ČR, v. v. i., Junák – český skaut, Kapráluv mlýn, z.s. a Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Vlašim.

Zkrácený název projektu zní **LIFE SouthMoravia** (kód LIFE18 NAT/CZ/000832), financován je z programu LIFE Evropské unie, za podpory Ministerstva životního prostředí ČR.

Projekt navazuje na naše předchozí práce v rámci programu LIFE, ale v mnohem větším měřítku a s vylepšenými postupy zahrnujícími pastvu a ekoturistiku, tak, aby výsledky byly ještě udržitelnější. Základním cílem projektu je vyvinout ucelený systém managementu stanovišť obnovením tradičních zemědělských postupů, zejména pastvy, zajištění významných sociálně-ekonomických přínosů z jejího obnovení, přispívat k rozvoji cestovního ruchu s aktivní účastí lokálních komunit včetně zvýšení konkurenceschopnosti místních zemědělců, demonstrace a replikace nových řešení v zájmových regionech.

Mezi hlavní aktivity patří obnova poškozených stanovišť travníků (odstraňování keřů, příprava lokalit pro udržitelné hospodaření), obnovení rozsáhlé pastvy jako nejvhodnějšího způsobu dlouhodobého managementu, likvidace invazivních rostlin, budování funkčního dobrovolnického systému včetně pravidelného ročního dobrovolnictví českých i zahraničních účastníků, zvyšování povědomí veřejnosti a klíčových účastníků o ochraně přírody formou seminářů, exkurzí a osvětových materiálů.

Projekt začal v září 2019 a poběží do prosince 2025, zlepší stav ochrany přírody v šesti jihomoravských lokalitách (Děvín, Stolová hora, Moravský Kras, Miroslavské kopce, Pouzdřanská step-Kolby, Stránská skála) a jedné středočeské (Žehuňsko).

Pro každou z těchto lokalit je zpracována samostatná e-publikace.

Tato je věnována evropsky významné lokalitě:

Stránská skála

Stránská skála je kultovní vrchol Brna, dostupný i městskou hromadnou dopravou. Jedná se o pomyslné dozvuky Moravského krasu; hranice je vzdálena cca 2 km vzdušnou čarou. Oblast patří k botanicky nejzajímavějším a floristicky nejbohatším lokalitám na území města Brna s nezanedbatelným zoologickým významem.

Celá lokalita leží na vápencové skále. Díky expozici svahů a skalním výchozům se zde vytvořila specifická vegetace subpanonských stepních travníků, širokolistých suchých travníků, bazofilní vegetace efemér a sukulentů, štěrbinové vegetace vápnitých skal a drolin, pěchavových travníků a skalní vegetace s kostřavou sivou.

V malém rozsahu se pod zemí vyskytují krasové jevy; příkladem jsou tři nepřístupné jeskyně. Právě v nich byly začátkem 20. století nalezeny paleontologické nálezy a pozůstatky činnosti člověka z dob pravěkých lovců mamutů. V minulosti probíhala v severní části těžba kamene a byly tady vyhloubeny podzemní štoly. Podzemní prostory jsou zimovištěm netopýrů, např. vrápence malého.

Území je devastováno lidmi, ať už nadměrným sešlapem, odpadky nebo ničením skalních výchozů. Proto je nutné vynakládat poměrně velké výdaje na opatření proti neukázněným návštěvníkům. Primárním cílem je odstranit nežádoucí dřevinnou vegetaci s cílem otevřít území do všech stran a krásy. Doplnkem obnovy území bude pravidelné sečení a extenzivní pastva koz a ovcí. V neposlední řadě bude cílem eradikace nepůvodních rostlin (akát, pajasan, zlatobýly).

Na následujících stránkách Vám představíme místní zajímavé či typické zástupce rostlinné i živočišné říše.

Hlaváček jarní

Adonis vernalis

Latinský název hlaváčku odkazuje na bájného Adónise, který svou krásu dává na obdiv jen v hezké a slunné části roku a v zimě bdí v podsvětí. Nikdo z lidí se mu krásou nevyrovnal, ba ani nikdo z bohů! Svým nevšedním půvabem okouznil samotnou bohyni Afroditu. Sestupovala za ním na zem, a protože vášnivě holdoval lovu, z lásky mu pomáhala lovit zvěř v kyperských lesích. Vášně pro lov Adónise také zahubila, zemřel, když ho napadl divoký kanec, kterého postřelil. Plinius starší napsal, že hlaváček pak vyrostl z krve sličného Adónise.

Přívlastek jarní odkazuje na roční období, kdy se nejedna lokalita probarví hlaváčkem do žluta. Velké žluté květy hlaváčku zářící v bohatých trsech jsou těžko přehlédnutelné v dubnovém nebo květnovém jarním slunci. Květy s dvaceti světlými okvětními lístky a pěti kališními lístky dosahují až 8 cm v průměru. Jde o trvalku dorůstající kolem 10 cm výšky. Krom žlutých květů jsou pro ni charakteristické i zvláštní nadýchané jehličkovité listy. Po odkvetení semena hlaváčku rozšiřují mravenci.

Hlaváček jarní roste především na jižní Moravě, na Pálavě a na Hustopečsku, ale najdeme ho i na středočeských lokalitách. Kdysi byl považován za obtížnou rostlinu, neboť je jedovatý a způsoboval problémy pasoucím se zvířatům a v rostlinné výrobě se tak jedná o obtížný plevel. Intenzifikace zemědělství ho ale vytlačila do chráněných území. Dnes patří mezi ohrožené druhy rostlin.

Hvězdnice chlumní

Aster amellus

Hvězdnice chlumní je ohrožená rostlina slunných lesostepí a na suché stráni ji v létě nepřehlédnete. Je vysoká, fialově kvetoucí květina a má lehkou vůni po vanilce. Slovenský název je astra kopcová, v Česku ale ubývá kopců, kde by mohla růst. Potřebuje slunce nad hlavou, volné místo v trávě kolem sebe a vápnitou půdu pod nohama.

Jedná se o pozdně kvetoucího zástupce čeledi hvězdicovité, který má fialové (světle i temně) květy se žlutým středem. Po odkvětu zůstávají na rostlině ještě do začátku zimy drobné nažky s chmýřím.

Hvězdnice roste na teplomilných stanovištích – výslunných stráních, stepních loukách, okrajích lesů, mezích, na půdách zásaditých, kamenitých, s mělkým profilem, výhřevných, v pásmu od nížin až do podhůří (až do výšky 700 m n. m.). Daří se jí v místech, kde probíhá mozaiková seč a vynechávají jsou partie, které zůstanou rok až dva nepokoseny.

Dříve se hvězdnice využívala do kytic a různých vazeb. Používaná v kultivarech jako okrasný druh je známá jako astříčka. V české přírodě se vyskytuje velice dlouho, je zde původní, ale jak se z krajiny vytrácejí její vhodná stanoviště, tak s nimi mizí i tento ozdobný druh, proto patří mezi chráněné rostliny

Dřívější druhový název je Vergilova, protože samotný slavný básník římský Vergilius tuto astru zmiňuje ve Zpěvech rolnických.

Kavyl Ivanův

Stipa pennata

Též kavyl pětý, pernatý nebo vousy svatého Ivana, což byl první poustevník v Čechách, který dle pověsti žil v 9. století v dnešním Svatém Janu pod Skalou. V době květu připomínají kavylky opravdu vousy poustevníka. Dříve se dokonce obilky sbíraly a v rámci Ivanského kultu také prodávaly jako liturgický předmět. Pro jeho těsné sepětí s přírodou se k svatému Ivanovi jako svému patronu hlásí i někteří ekologičtí aktivisté.

Kavyl Ivanův je typický zástupce stepních trav s dlouhými obilkami. Ty jsou tvořeny samotným semenem (zrnem) a dlouhým pérem (pernatá osina může být až 35 cm dlouhá), které pomáhá k tomu, aby se mohlo zrno šířit větrem. Na konci semene je ostrá špička s mikroskopickými háčky a závití. Po dopadu na zem se díky změnám vlhkosti zavrtává semínko do půdy; k tomu mu opět pomáhá pérko. Na východoevropských stepích jsou dokonce doložena zranění pasoucích se ovcí, kterým ostré obilky kavylů takto pronikly do kůže.

Kavylky s oblibou rostou na otevřených výslunných stanovištích v kontinentálních oblastech, kde se alespoň ostrůvkovitě udrželo bezlesí nepřerušeno od poslední doby ledové. Na Pálavě najdeme nejen kavylky Ivanův, sličný a vláskovitý, ale také velmi vzácný kavyl skalní, který v celé České republice roste pouze na Svatém kopečku, kde byl nalezen až v 90. letech 20. století, při společné exkurzi českých a rakouských botaniků.

Koniklec velkokvětý

Pulsatilla grandis

Středoevropský endemit, který v ČR najdeme jen na jihu Moravy. Ještě před tím, než stihne vyrůst tráva a vyšší byliny, z holé země rozkvetou v malých trsech světle fialové květy zvonkovitého tvaru, které patří silně ohroženým koniklecům velkokvětým. Rostliny pokrývají jemné bílé chloupky, díky kterým koniklece (hlavně brzy ráno ještě s kapičkami rosy) vypadají opravdu nádherně. Ani dozralé semeníky nepostrádají díky bílému ochmýření určitou elegancí.

Koniklec původně rostl na slunných, suchých, a především vápencových stráních, mezích a okrajích polí. Po jejich likvidaci se koniklece rozšířily na původních pastvinách a polích. Vždy bude ale zástupcem stepních trávníků (najdeme ale ekotyp, který roste i na skalách nebo kamenech). Kvete od již od půlky března do května, v některých letech se květy objevují ještě i v září.

Protože je extrémně hořký, zvířata se mu vyhýbají a on má možnost bez problémů zakvést a vysemenit se. Po vypadání semen většina nadzemní části umírá a zatahuje se do podzemních hlíz. Na povrchu se vyskytují lístky podobné kakostům.

V minulosti se koniklec používal v léčitelství, jeho kořen údajně spolehlivě zaháněl morovou nákazu. Koniklec je vysoce jedovatý, vytváří srdeční toxiny a oxytoxiny, zpomalující srdeční tep. Požití vede k snížení krevního tlaku, hypotenzi a komatu.

Otakárek fenyklový

Papilio machaon

Otakárek fenyklový je poměrně velký druh motýla (rozpětí křídel má kolem 8 cm). Na křídlech jsou patrné ostruhy (blízký příbuzní otakárek ovocný je má výrazně delší).

Je zástupcem otevřených ploch, jako jsou stepi, louky, postagrární lada nebo raně sukcesní stádia. Živnou rostlinou housek jsou zástupci čeledi miříkovitých, zejména mrkev, kmín, fenykl, kopr. Samičky na tyto živné rostliny kladou vajíčka.

Příbuzný druh otakárek ovocný (*Iphiclides podalirius* L.) má rozpětí křídel kolem 7 cm. Na křídlech jsou patrné dlouhé ostruhy. Létá velmi rychle a je aktivní během slunečního dne. Housenky se živí na dřevinách z čeledi růžovitých, zejména hlohy a slivoně.

Otakárek vyhledává slunné biotopy se zastoupením živných dřevin – stepi, lesní okraje, kamenolomy, stráně, extenzivní ovocné sady. Pro svůj život potřebuje přesný poměr dřevin a volných ploch.

V případě zarůstání krajiny otakárci mizí. V sadech, kde se často vyskytují, doplácí na nadměrnou chemizaci a nedostatek vzrostlých stromů. Pro jejich udržení je nutné ponechat lesostepní charakter stanovišť, vhodná je extenzivní pastva koz, nemusí škodit ani maloplošné vypalování zapojených křovin.

Otakárci patří mezi klenoty naší fauny. Otakárek fenyklový i ovocný jsou zákonem chráněny jako ohrožený druh.

Pajasan žláznatý

Ailanthus altissima

Pajasan žláznatý, v dospělosti statný až 25 metrů vysoký strom, patří do čeledi simarubovitých rostlin, stejně jako řada tropických dřevin. Pochází ze severovýchodní Číny a do Evropy se dostal přes okrasné zahrady v druhé polovině 20. století. Postupně se ale rozšířil do volné krajiny a dnes patří mezi jedny z nejnebezpečnějších invazních druhů na světě.

Pajasan je vitální, rychlerostoucí a nenáročná teplomilná dřevina, která odolává suchu, mírnému zasolení a emisím. Jeho koncové větve jsou sytě oranžově žluté, borka starších exemplářů je hladká s výraznými podélnými bílými jizvami a tmavě zelené lichozpeřené listy po rozemnutí prsty silně nepříjemně zapáchají po myšíně.

Daří se mu ve všech typech biotopů, včetně těch extrémních (mokřady, skály). Mezi taková stanoviště patří i stepi. Dokáže se velmi dobře rozmnožovat pomocí semen i kořenů. Ostatní vegetaci vytlačuje zastíněním a toxickými látkami, které vypouští do půdy.

Jeho likvidace je možná pouze pomocí herbicidu. Pozitivní význam je minimální. Jako palivo není vhodný, protože obsahuje velké množství terpenů. V sadovnictví je problém s jeho krátkověkostí a nízkou stabilitou – kořeny často uhnívají a nadzemní části jsou velmi křehké. Protože dokáže růst opravdu kdekoliv, zvládne prorůst betonem nebo zdmi a ničí tak i budovy.

Sasanka lesní

Anemone sylvatica

Sasanka je společně s koniklecem vývojově nejstarší rod vyšší rostlin. Po staru je sasanka uváděna jako sasankovka, větrnice, zkráceně také sasa nebo sisi.

V případě sasanky lesní se jedná o velmi paradoxní druh sasanky. Oproti sasance hajní nebo sasance pryskyřníkovité neroste v lese. Najdeme ji spíše přímo na loukách nebo okrajích luk – konkrétně v suchých trávnících, na výslunných stráních i v lemech lesů a na lesních světlinách. Roste převážně na vápenci, v pásmu od nížiny do podhůří, v teplejších oblastech se vyskytuje roztroušeně, jinak ojediněle.

Oproti dobře známé sasance hajní je tato podstatně vyšší, s poměrně velkými plnými bílými květy 5-7 cm v průměru. Má však řadu kultivarů včetně vyšlechtěných podob s obrovskými květy. Kvete v květnu a červnu. Dlouhé stonky květů se v noci a při zamračeném počasí sklánějí k zemi, tak jsou tyčinky i semeníky dobře chráněny před rosou a deštěm. Plody (nažky) nesou přívěsek, jenž obsahuje lákavé a výživné látky pro mravence – ti se tak starají o efektivní rozšiřování plodů.

Před několika desetiletími bývala sasanka lesní na jižní Moravě i v některých oblastech Čech poměrně hojná, v současnosti patří k silně ohroženým druhům naší květeny. Velké nebezpečí pro ni představuje zánik přirozených biotopů, chemizace prostředí a vyrývání skalničkáři.

Slepýš křehký

Anguis fragilis

Slepýš křehký je 25–45 cm dlouhý ještěř. Tělo je hadovité, bez nohou, ani jejich náznaku. Zbytky končetin však můžeme nalézt na kostře. O příslušnosti k ještěřům svědčí také pohyblivá oční víčka a několik řad šupin na břiše. Pohybuje se plazem jako hadi, ale není tak mrštný a nedokáže se stáčet do propleteného klubka.

Zbarvení dospělých jedinců na hřbetě je proměnlivé, většinou šedé nebo šedohnědé až hnědé s bronzovým odleskem. Od hlavy až na konec ocasu středem hřbetu probíhá u některých jedinců tenká černá linka. Tělo je přibližně stejně dlouhé jako ocas, který lze v nebezpečí snadno odlomit, nedorůstá však jako u ještěrek do plné velikosti, ale je nahrazen pouze krátkým, tupě kuželovitým pahýlkem.

Slepýš vyhledává pro svůj život různé typy biotopů. Mezi ty hlavní patří okraje lesů (listnatých i jehličnatých), paseky, pole, louky, rumišťe i lomy. Vyhýbá se bezlesé krajině. Slepýš se většinu času ukrývá pod zemí, i když také se někdy nechá vylákat na slunce. Nejaktivnější je po dešti, kdy se vydává hledat potravu, ovšem jen ve dne. Jeho jídelníček tvoří hlavně žížaly, mnohonožky a plži bez ulit. Nepohrdne však ani housenkou či pěkným broukem. Zimu tráví ve stavu strnulosti, nejčastěji v norách hlodavců či jiných úkrytech. Slepýši se mohou dožívat vysokého věku (30–50 let).

Slepýš je zcela neškodná ještěrka, která však bývá neznalými zaměňována s hadem a preventivně likvidována. Je to nejen nesmyslné, ale také nezákonné, neboť je v Česku chráněn jako silně ohrožený druh. Je chráněn ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jím užívaná přirozená i umělá sídla a jeho biotop.

Trnovník akát

Robinia pseudoacacia

Všichni známe akát jako pomocné slovo z Morseovy abecedy. „A“ jako akát. Málokdo ale ví, že dřevina akát, celým jménem trnovník akát, k nám do České republiky vůbec nepatří. Akát se k nám dostal ze Severní Ameriky. Je příbuzný s u nás dobře známým hrachem setým, má i podobný květ. Stejně jako hrách a další příbuzní z čeledi bobovitých je ceněný za to, že obohacuje půdu o dusík. Akát však umí ještě něco jiného – vypouštět do půdy látky, které hubí ostatní rostliny. Potřebuje více a více místa pro život, což je pro ostatní rostliny likvidační.

Je to ale také medonosný strom. Med z akátu má světlou barvu a je krásně voní. Včelaři vědí, že je to jeden z nejlepších (ne-li vůbec nejlepší) a také nejléčivějších medů. Sušený květ, čerstvá kůra i větévky jsou léčivé, pomáhají na žaludeční překyselení, zmírňují bolest lícních nervů. Akátové dřevo je velmi tvrdé, používá se v nábytkářství, na stavbu plotů nebo malých člunů, ve stavebnictví i jako topivo, které je ceněné např. při uzení. Je také velmi výhřevné, nejvíce z běžně používaných palivových dřev.

Trnovník akát patří mezi relativně krátkověké stromy, dožívá se jen zřídka přes 200 let. Stromovité druhy dorůstají až 20 m a jejich koruna může být až 15 m široká. Větve mají v mládí hnědou kůru s výraznými trny, později šedohnědou až šedou hluboce rozpraskanou borku. Otrněné větve akátů poskytují úkryt pro hnízdění a staré akáty s rozložitými korunami jsou shromaždištěm hejn drobných ptáků.

Třemdava bílá

Dictamnus albus

Patří do čeledi routovité, kam patří i citrusy. Je to jediná rostlina této čeledi, která roste volně v české přírodě. Podobnost naleznete ve chvíli, kdy si k třemdavě přičichnete – jakmile ucítíte citronově jemnou vůni jejích květů, již o příbuznosti s citrusy nebudete pochybovat. Ovšem čichat zpovzdálí! Za slunečného dne stačí neopatrný dotek a už můžete vyhlížet nehezké puchýře, podobně jako od bolševníku nebo medúzy. U citlivých osob totiž může po kontaktu se silicí vzniknout na kůži alergická fotosenzibilita, kůže se stane citlivou na ultrafialové paprsky a vytvoří se na ní špatně se hojící puchýře s následnými jizvami.

Za zvláště horkého dne se aromatické silice z lodyhy a listů třemdavy intenzivně vypařují a je možno je zapálit i sirkou nebo se stane, že rostlina sama vzplane, proto se jí lidově říká (biblický) ohnivý nebo také Mojžíšův keř.

Třemdavy kvetou vrcholovými hrozny krásně růžových květů jemného barevného nádechu s výrazným temně purpurovým žilkováním. Český i latinský název bílá (albus) tedy nemá původ v barvě květů, ale v barvě dřevnatého kořene, který se dříve hojně využíval v lidovém léčitelství. Je to vytrvalá, poměrně statná, avšak pomalu rostoucí bylina, 40–100 cm vysoká.

Třemdava se používala v léčitelství (proti střevním parazitům, proti moru a k podpoře menstruace) i v okrasném zahradnictví.

Je to častý zástupce stepí, lesostepí, lesních lemů a panonských doubrav teplejších oblastí. Chráněna je zákonem jako silně ohrožený druh.

Užovka hladká

Coronella austriaca

Ačkoliv je tato užovka zřejmě našim druhým nejrozšířenějším hadem hned po užovce obojkové, díky skrytému způsobu života není laické veřejnosti téměř známa. Vyskytuje se na území celé ČR. Dává přednost výslunným stráním, mezím, svahům, kde jsou kameny. Nepohrdne ani světlými lesy, kamenolomy a městskými parky. Nežije jen v mokřadním prostředí a v hustých lesích.

Je přibližně 50–70 cm dlouhá, čímž se řadí k malým užovkám (ostatní užovky u nás mají až jeden metr). Pro rozeznání je důležitá barva a kresba kůže. Barva je hnědá, okrová, někdy až zelenkavá. Samec užovky hladké je zbarvený víc do hněda, samice je šedavá. Výrazné jsou až čtyři řady hnědých pruhů, které mohou splývat v jeden. Na týle hlavy má sytě hnědou kresbu. Lidé si užovku hladkou pletou se zmijí. Stejně jako zmije dokáže ve strachu zaútočit, je však nejedovatá. Na rozdíl od zmije nemá na hřbetě souvislou klikatou čáru, ale jen jednu či dvě řady skvrn nebo dvě tenké rovnoběžné linky. Zornice je okrouhlá a nad okem chybí „obočí“. Typický je kovový lesk hladkých šupin (zmije je spíš jakoby sametová). Odlišit se dají také podle zorniček v očích, kdy zmije má zorničku úzkou a svislou, kdežto užovka ji má oválně kulatou jako žába.

Hlavní složkou její potravy jsou ještěrky a výjimečně i drobní hlodavci či hmyzožravci. Jako jediná užovka svého rodu rodí živá mláďata. U nás je užovka hladká chráněna jako silně ohrožený druh.

Vstavač vojenský

Orchis militaris

Dříve patřil u nás k poměrně častým druhům vstavačů, velice markantně ale mizí z mnoha svých původních stanovišť. Je to zástupce světlých lesostepí na spraších nebo pískovco-jílovitých půdách. Nemá rád zástin, přesto vyžaduje ve své blízkosti křoviny.

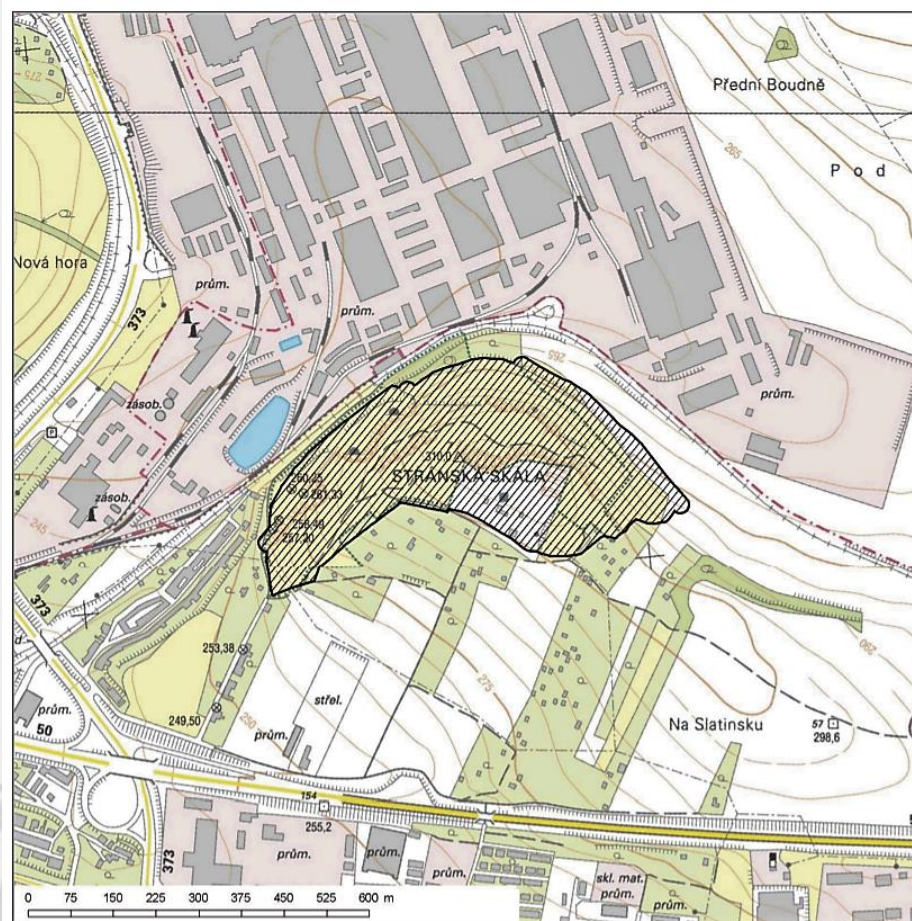
Statná rostlina s lodyhou vysokou téměř půl metru kvete v květnu a červnu. Květy jsou fialové s bílými nádechy, z vnitřní strany jsou květy kroupnaté (někdy může kvést i bíle). Atraktivní květy připomínají svým tvarem postavu rozkročeného vojáka s přilbou, odtud také pochází jeho druhové jméno "vojenský", dříve přilbonosný. Při uvadání rostlina voní kumarinem (sladká, snadno rozpoznatelná vůně jakoby čerstvě pokosené trávy), který má vlastnosti potlačující chuť, což má za účel omezit nápor pasoucích se zvířat. Vstavač vojenský je rostlinou s dlouhým vývojem, od klíčení semene po vyrašení prvních listů nad zem uběhnou průměrně čtyři roky a stejně dlouho trvá, než se objeví první květy. Za příznivých podmínek se jedinec může dožít i patnácti let.

Nejvíce jsou vstavače ohrožovány sukcesí způsobenou změnou v zemědělském hospodaření v druhé polovině 20. století. Mnoho otevřených travnatých míst, kde se pravidelně vyskytovaly, přestalo být spásáno a koseno, zarostlo býlím a křovinami. Patří mezi kriticky ohrožené druhy naší květeny.

EVL Stránská skála najdete zde:

<https://mapy.cz/s/matecanuju>

Fotogalerie:

Violka vonná

Javor babyka

Pryšec mnohobarvý

Snědek okoličnatý

Majka fialová

Sasanka pryskyřníkovitá

Mahalebka obecná

Tařinka horská

Dřín obecný

Lišejník dutohlávka

Koniklec velkokvětý

Odkvetlý koniklec velkokvětý

Kosatec nízký, žlutá varieta

Kosatec nízký, fialová varieta

Čilimník řezenský

Rozrazil rozprostřený

Pěchava vápnomilná

Jarní pastva na Stránské skále

Mochna jarní

Výzkumná plocha – monitorovací klece

Naše stopy, pestré stepi.

Text publikace: Vilém Jurek, Ivana Mariánková, Pavel Pechoušek

Fotografie: František Jaskula

Ilustrace: Petra Fügnerová

ZO ČSOP ONYX, 2021

www.csoponyx.cz

